

MÄNTSÄLÄN SANOMAT

1.10.2025 • Nro 13/2025 • www.mantsalansanomat.fi

Yli 130 vaihtoautoa

Meiltä aina edullisesti

Tutustu laajaan valikoimaamme
myymälässä tai verkossa

www.etelanauto.fi

Osta, myy
tai vaihda!

Tervetuloa!

Etelän Autoliike Oy
Linnatie 4, Mäntsälä
puh. 040 590 0042
Ma-pe 10-18, La 10-15

ETELÄN
AUTOLIIKE

Autosi merkkihuollot meiltä:

Ilmastoinnin huollot (R1234yf ja R134a)

Katsastustarkastukset ja katsastuksessa käytöt

Sijaisautot

Huollon
noutopalvelu:

Voimme noutaa autosi
huoltoon Mäntsälän alueella.

CAR
POJAT

Carpojat Oy
Ali-Maisalantie 1, 04600 Mäntsälä
p. (019) 688 0126
carpojat@msoynet.com

OSTETAAN SEKÄ MYYDÄÄN KULTAA JA HOPEAA

sekä kelloja, vanhoja rahoja, seteleitä, kolikoita,
militariaa, postimerkkejä ja rihkamaa yms.

KULTA HOPEA

KIERTUEPAIKAT:
(Olemme parkkipaikalla)

16.10.2025

Torstai

09:30-10:50 Kärkölen uimahalli

11:20-12:50 Lahti, Okeroinen,

K-Supermarket

13:30-14:50 Heinola, tori

15:30-17:00 Hollola, tori

17:30-18:30 Orimattila,

K-Supermarket

17.10.2025

Perjantai

09:30-11:00 MÄNTSÄLÄ, Lidl

11:40-13:00 Hollola, K-Market

Soramäki

13:30-15:00 Orimattila, Tokmanni

15:45-16:45 Kausala, tori

18.10.2025

Lauantai

09:30-11:00 Nastola, K-Supermarket

11:30-13:00 Lahti, Citymarket

Paavola

13:45-14:45 Artjärvi, tori

15:00-16:00 Myrskylän tori

16:30-17:30 Pukkilan kirjasto

19.10.2025

Sunnuntai

09:30-11:00 MÄNTSÄLÄ,

Kauppatori

11:40-13:00 Lahti, SPR Kontti

13:15-14:30 Lahti, R-kioski

Jalkaranta

14:50-16:10 Lahti, K-Market

Sipurantie

16:30-17:45 Lahti, K-Market Solina

27.10.2025

Maanantai

09:00-10:30 MÄNTSÄLÄ,

Kauppatori

11:30-13:00 Lahti, ABC Renkomäki

13:30-14:15 Orimattila, Uimahalli

14:45-15:30 Myrskylä, tori

16:00-17:00 Pukkila, kirjasto

28.10.2025

Tiistai

09:00-10:00 Kärkölä, Uimahalli

10:30-11:30 Hämeenkoski, Sale

12:15-13:30 Hollola, tori

14:00-15:00 Lahti, R-kioski Mukkula

15:15-15:45 Lahti, Okeroinen,

K-Supermarket

16:15-17:00 MÄNTSÄLÄ, Lidl

29.10.2025

Keskiviikko

09:45-11:00 Lahti, ISKU Arena

11:15-12:00 Lahti, Lidl Laune

12:45-14:00 Heinola, tori

14:30-15:00 Vierumäki, Sale

15:30-16:15 Vääkylä, K-Supermarket

16:45-17:45 Lahti, Citymarket

Paavola

30.10.2025

Torstai

09:45-10:30 Lahti, SPR Kontti

11:45-12:45 Hartola, tori

13:45-14:30 Sysmä, Tokmanni

15:30-16:15 Padasjoki, S-market

17:30-18:00 MÄNTSÄLÄ,

Kauppatori

31.10.2025

Perjantai

09:15-10:15 Kärkölä, Uimahalli

11:00-12:00 Villähde, S-market

12:15-13:30 Nastola, K-Supermarket

14:15-15:00 Orimattila,

K-Supermarket

15:30-16:15 MÄNTSÄLÄ,

Tokmanni

11.11.2025 Tiistai

(HUOM! 11.11.2025)

09:30-10:50 Kärkölen uimahalli

11:20-12:50 Lahti, Okeroinen,

K-Supermarket

13:30-14:50 Heinola, tori

15:30-17:00 Hollolan tori

17:30-18:30 Orimattila,

K-Supermarket

KOTIKÄYNNIT 0800 150 150

www.kultahoopa.fi

Todennäköisesti aina paras hinta!

Sinetti

Perhe- ja Perintöoikeuden palvelut Oy

**Vanhusten viikon
kunniaksi
kahvitarjoilu**

Keskiviikkona 8.10.2025 klo 12-18

- Tietoisku ja tulevaisuutesi turvaksi
- Edunvalvontavaltakirja 175 €
(12.10.2025 mennessä tehdyt varaukset)

0400 595 122

www.perhejaperintosinetti.fi

Keskuskatu 8, Mäntsälä

Kulttuuria mäntsäläläisille
nuorille

Nenerchy Kulttuurimeijerillä kulttuuriviikolla

Osana Mäntsälän kulttuuriviikon ohjelmaa nähdään jyvskyläinen, energistä räppiä, rockia ja drum n bassia yhdistelevä artisti Nenerchy.

Nenerchy esiintyy Kulttuurimeijerillä torstaina 9. lokakuuta klo 19, ovet aukeavat klo 18.30. Konsertti on suunnattu mäntsäläläisille nuorille ja konserttiin on vapaa pääsy. Valtakunnallista Nuorisotyön viikkoa vietetään samalla viikolla kuin Kulttuuri-

viikkoa, eli 6.-12.10.

Kulttuuriviikon ohjelma pitää sisällään ohjelmaa kaiken ikäisille kuntalaisille ja miksei myös kauempaa tuleville. Kulttuuriviikon ohjelmaa järjestävät kulttuuripalveluiden lisäksi mm. kulttuuriyhdistykset, yksittäiset kulttuuri-toimijat ja kirjastopalvelut. Koko kulttuuriviikon ohjelman löydät osoitteesta mantsala.fi ja Mäntsälän kunnan someista.

Päiväkoti Omenapuun Avoimet ovet

su 5.10. klo 10-12

Tule tutustumaan
Ompun arkeen!
-Kahvio & ulkoleikkejä
-Tiloihin tutustumista
Tervetuloa koko
perheelle!
Varhaiskasvatusta 1-
vuotiaasta esikouluun.

Mäntymäentie 9B, Mäntsälä
www.paivakotiomenapuu.fi

Elämyksellinen ilta Kirsikkapuistossa

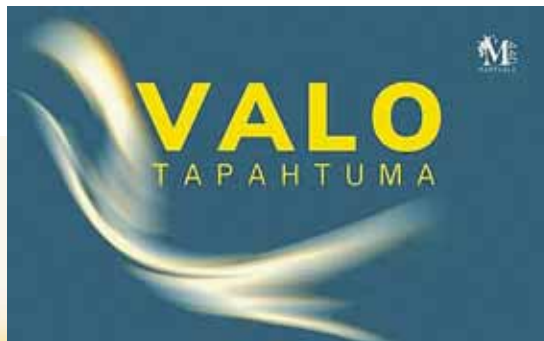
Mäntsälän Valotaphtuma järjestetään 16. lokakuuta Kirsikkapuistossa ja sen ympäristössä. Kaikki toivotaan tervetulleiksi syksyiseen iltaan, jossa valo ja tuli muuttuvat taiteeksi. Tapahtuma on avoin kaikille kuntalaisille.

Tapahtumassa on luvassa sirkusta, valo-

taidetta, tanssia, yhteiskävelyä, kahvila sekä erilaisia toimintapisteitä paikallisilta toimijoilta ja yhdistyksiltä.

Ilta alkaa klo 18 ja ilta huipentuu klo 20.15 tuli- ja pyroshow'hun.

Tapahtuman järjestää Mäntsälän kunta/vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Päivätanssit

12.10. klo 13 - 16.30

Mäntsälän Eläkkeensaajat ry

Orkesterina
Masa Jurva
& Ramona

Liput 15 euroa (käteinen),
sis. kahvin ja makean tai suolaisen
kahvilleivän

Arpajaiset

Mäntsälän Seurojentalo
Huvitie 3, Mäntsälä

Kodinkonehuolto Jo-Mi Oy

Mika 0400 482 555, Niko 040 730 3666

Mettiöntie 53, 04660 Mäntsälä
jo-mioy@msoynet.com

Meiltä toimitusmyyntinä
ASKO, UPO ja GORENJE kodinkoneet,
myös asennettuna ammattitaidolla.

Talopesulakoneet, myynti ja huolto

IhaNaisten Minimessut

Mäntsälän jäähallilla
La 25.10.25 klo 17-20

Tule tekemään ostoksia,
viettämään mukava ilta,
tapaamaan Ystäviä
ja verkostoitumaan!

Ohjelmassa mm. muotinäytös,
tuote-esittelyjä, musiikkia
ja tietysti mahtavat arpajaiset

Liput 10€
sis. kakku ja kahvi
ennakkoon
käteisellä:

Secret Visionista
Kipa-kirjakaupasta
Ravintola Olkkarista
Pesupallostä
Kiva Näöstä
Ravintola Ellestä
Lounas ja
Juhla Majalta

Järjestää
Secret Vision
Ravintola Olkkari
Mäntsälän
Yrittäjänaiset

tervetuloa
viihtymään!

KULTTUURIVIIKKO
VIKKO KULTTUURI
KULTTUURIVIIKKO

4.10. -12.10.2025

Katso koko ohjelma: mantsala.fi/kulttuuriviikko

Lue
näkösi ehti
WWW.
mantsal an
sanomat
.fi

OSTAMME

- Kultaa
- Hopeaa
- Kelloja
- Vanhoja rahoja
- Kunniamerkkejä
- Militariaa
- Hammaskultaa

Lahtelainen
perheyrittäjä

Maksu heti
käteen tai tilille!

luotettava
kumppani

*Arvotavara-asiantuntija
tavattavissa:*

To 2.10. klo 10-17 JÄRVENPÄÄ

JÄRVENPÄÄN TORI

Järnefeltinkatu 1

Pe 3.10. klo 10-17 MÄNTSÄLÄ

K-CITYMARKET MÄNTSÄLÄ

Sälinkääntie 2

**ILMAINEN
ARVIOINTI**

Haluatko myydä isomman
tavaraerän? Teemme myös
kotikäyntejä! Soita ja kysy:

040 758 7499

TERVETULO A OSTO AUTOLLE!

Ostoautolla asioit turvallisessa sisätilassa, jossa myös palvelun yksityisyys on huomioitu.

Suomen Arvo-Ostot Oy www.arvo-ostot.fi
Asiakaspalvelu p. 040 758 7499 ark. 9-17

SAO

ARVO-OSTOT

Rosvopaisti-ilta on jo pitkä perinne

Kuva Terttu Heikkinen

Terttu Heikkinen

Elokuun viimeisenä lauantaina nousi savu koko päivän Mäntsälän Nummisten Kokkorannasta, mutta nyt ei poltettu kokkoa eikä venetsialaisistakaan ollut kysymys, vaan Nummisten Kyläyhdistys ry:n jo perinteeksi tulleesta ja odotetusta Rosvopaisti-illasta.

”Kirjaimellisesti kylän väki puhalttaa yhteen hiileen.”

Nummisten Kyläyhdistys ry on perustettu vuonna 2000 ja jo ihan alkuvuosina virisi ajatus rosvoapaisti-illasta.

– Hallituksessa alusta asti ollut kyläaktiivi Jari Smedslund heitti idean ja minä nuorena innokkaana kokkina tartuin ehdotukseen, kertoo yhdistyksen puheenjohtaja, ravintolayrittäjä Maarit Puirava nauraen.

Tarkoitukseen löytyi kylälaisten omistama Kokkoranta Mustijoen rannalla ja niinpä vuonna 2005 vietettiin ensimmäinen ilta paistin äärellä.

– Vain kaksi koronavuotta jäi väliin ja yhtenä vuonna satoi niin paljon vettä, että ranta oli niin liejuna, ettemme voineet iltaa järjestää, mutta sittemmin kyläyhdistys on hankkinut soraa rannalle.

”Rosvopaisti vaatii paljon aikaa ja ennakkjärjestelyjä.”

Elokuinen tapahtuma on vähitellen laajentunut ja Nummisten muutkin yhdistykset ovat mukana ja yhteistyö näky monin tavoin.

– Illan järjestelyissä on mukana aina kymmeniä ihmisiä ja valmistelut alkavat jo paljon ennen varsinaista lauan-

tai-illan kohokohtaa, kertoo rosvoapaistin saloihin perehtynyt Maarit Puirava.

Kuoppa paistia varten on kaivettu jo aikoinaan, vuorattu tiilillä ja pidetty peitettyinä, kunnes edellisenä iltana kyläyhdistyksen hallituksen miesväki kaivoi kuopan auki. Lauantaiaamuna jo kello kuudelta ”rosvopaistimestari” Jari Smedslund kävi sytyttämässä tulet kuoppaan ja niitä ylläpidettiin puolille päiville asti. Kyläyhdistyksen hallituksen jäsenet toivat polttopuita ja yksi jäsen on rakentanut kuopan päälle nostettavan katoksenkin saiteiden varalle.

Toinen ”rosvopaistimestari” Maarit Puirava oli laittanut edellisenä keskiviikkona marinadiin 50 kg porsaan kasslerlihaa leikattuna 2,5-3 kilon paloihin.

– Marinadin resepti on kokkin salaisuus, hymyilee Maarit.

”Lihaa kypsytetään kuusi tuntia kuopassa.”

Rosvopaistin kypsennys sujuu aina samalla tavalla. Marinoidut lihat kääritään ensin folioon ja sitten märkiin sanomalehtiin. Ne ladotaan metallikoriin ja kori laskeetaan kuoppaan, josta on ensin poistettu hiillos mahdollisimman hyvin, että kuumentuneet tiilet tulevat näkyviin. Kori ja kuoppa peitetään hiekalla, päälle ladotaan hiillosta sekä lisää puita ja tuli sytytetään uudelleen. Se saa palaa kello 18 asti.

Rosvopaistin nosto on oma ohjelmanumeronsa illan viettossa ja sitten vain jonottamaan ja ostamaan oma annos lisukkeiden kanssa.

– Koska nyt on rosvoapaistin 20-vuotisjuhluvuosi, leivoin jälkiruuaksi täytekä-

Annokset jakoon. Seija Wallenius (vas.) ja Maija Helin lisäämässä lisukkeita ”rosvopäällikkö” Maarit Puiravan leikatessa valmista paistia ammattikokin ottein.

Kuva Terttu Heikkinen

kun ja kahvitkin sai, mainitsee Maarit Puirava jatkaen, että paistiannoksia sai ostaa myös kotiin vietäväksi.

Näin teki myös Antero Haapanen, yksi illanviettoon tulleista kyläläisistä.

– Jo 30 vuotta on asuttu Nummissa ja aina osallistuttu tähän mukavaan tapahtumaan ja paisti on hyvää.

”Mukana illassa urheiluseura, kalastuskunta ja Pornaisten VPK.”

Nummislaiseen tapaan kyläyhdistyksen tapahtumissa on mukana myös muita toi-

mijoita. Nummisten Vilkaan väellä oli pujottelurata, jossa yhtä aikaa joko kahta mopon tai auton rengasta kuljettaen oli selvitettävä radasta ja ajanottokin oli.

Ratapuuhissa ja seuran monipuolista toimintaa esittelemässä olivat sihteeri Kaisu Nurmio ja hallituksen jäsenet Jenny Illikainen ja Suvi Lilja.

Kolmatta kesää ohjelmassa ollut aikuisten pesiskoulu on osoittautunut suosituksi, sinne on tullut muualtakin väkeä, keväisin järjestetään maastojuoksukilpailut, kesäisin on yleisurheilua ja talvisin ylläpidetään hiihtolatuja.

Paikalla oli myös aina lapsia ja miksei myös vanhempia kiinnostava Pornaisten VPK:n paloauto.

Alueella oli keppihevostarja ja monille jo aiemmista tapahtumista tuttua shetlaninponi Topia sai rapsutella. Mato-ongintaakin sai kokeilla ja lapsia oli varauduttu autamaan madon onkeen puojottamisessa.

Kyläyhdistyksen arpajaiset olivat odotettu ohjelma-numero, sillä paikallisilta ja vähän kauempaakin mäntsäläläisiltä yrityksiltä oli saatu koko joukko mukavia palkintoja.

Rosvopaistiannoksia valmistui runsaat sata ja ilta kului leppoisasti ruokailen ja tuttujen kanssa rupatellen Mäntsälän oman trubaduurin Kalle Jussilan viihdyttäessä yleisöä kitarallaan ja lauluillaan.

Ilta Nummisten Kokkorannassa sujui leppoisasti ruokailen ja tuttujen kanssa rupatellen.

Kuva Terttu Heikkinen

Kyläyhdistyksen puolesta puheenjohtaja Maarit Puirava palkitsi Kari Reutsalon pitkäjänteisestä työstä kyläyhteisön hyväksi kunniakirjalla ja paikallisen Maisematukku-yrityksen harmaapihta-taimella.

Kuvat Terttu Heikkinen

Jari Smedslund siirtämässä kuumat lihakääröt nopeasti lämpölaattikoon ja siitä paloitteluun.

Rosvopaistin nosto kuopasta on tarkkaa puuhaa. Rautatangon varressa Jari Smedslund (vas.) ja Seppo Wallenius Kari Reutsalon varmistuksessa toimitusta.

Autohuollot ja korjaukset nopealla aikataululla!

MÄNTSÄLÄ Maisalantie 16, 04600 Mäntsälä,
p. 0400 869 939. Ma-pe 7.30-18

Autohuolto -AA.PELI- 040 183 7344

- Huollot • Hitsaustyöt
- Vaurio- ja kolarikorjaukset
- Maalaustyöt • Ilmastointihuollot • Tuulilasit

MA-PE 7:30 - 17:00, LA AJANVARAUKSELLA
Maisalantie 4, 04600 Mäntsälä
kimmoTH@hotmail.fi

KOKO KEHON HYVINVOINTIIN

Hermoratahieronta, intialainen päähieronta

Hieronta
Hemestar

Vanha Porvoontie 9, 2.krs,
Mäntsälä
Ajanvaraukset:
040 550 2339 / Carita
www.hemestar.fi

Vuokrataan

LEGUAN 160 (16m)
ja **DINO 210 (21m) HENKILÖNOSTIN**

- Kuljetus tarvittaessa työmaalle

**MAALAUKSET JA LAATOITUKSET
SEKÄ HUONEISTOREMONTIT**

RAKENNUS TIKI OY

Puh. 040 567 0571

OTETAAN VASTAAN
UUSIA POTILAITA

MÄNTSÄLÄNKULMAN
HAMMASLÄÄKÄRIT

HML Mihaela Serban ja Jari Seraste
SHG Päivi Vitikainen

Huvitie 5 A, Mäntsälä • puh. 019 688 3533

Sari Toissalo
hammaslääkäri

PLUSTERVEYS
MÄNTSÄLÄN
HYMYHAMMAS

plusterveys

Tervetuloa hammashoittoon

Palvelemme turvallisessa
ympäristössä kaikissa
suusi terveyttä koskevilla
asioissa, aina yksilöllisesti ja
ammattitaidolla. Pidetään
huolta hymystäsi!

mantsalanhymyhammas.fi
puh. 019 687 1288
Keskuskatu 11 B, Mäntsälä

ÖLJYSÄILIÖT

- puhdistaa • tarkastaa • pinnoittaa
- säiliöiden ylöskaivu- ja purkutytöt

JOSAVI OY 050-471 2886

yli 40 vuoden ammattitaidolla

www.josavi.fi

LIIKUTELLA

KESKUSKATU 13, MÄNTSÄLÄ

Liikutella uudistui ja sai uusia työkavereita!
Fysioterapia - Hieronta - LymphaTouch-
alipainehoito - Sensomotorinen valmennus

liikutella.fi/mantsala

AVOIMET OVET SU 5.10. KLO 12-14

Tervetuloa tutustumaan!

Kahvitarjoilu, tarjouksia & arvonta!

Laura Santakivi
fysioterapeutti (AMK)

Susanna Saarvo
fysioterapeutti (YAMK)

Topi Santakivi
koulutettu hieroja

AUTOKORJAAMO T:MI PENTTI LAAKSONEN

Nyt myös
ilmastointi-
täyttöhuolto

- Huollot ja korjaukset
 - Pakokaasu OBD-testi katsastusta varten, myös näytöt
- Tuntiveloitus 66,00€ (sis. alv)

Kenkäpellontie 1A
04600 Mäntsälä

☎ 0400 770 300

Painopalvelua Mäntsälästä

- A4 ja A3 kopiot ja tulosteet
- käyntikortit • kirjekuoret
- esitteet • lomakkeet
- kutsu- ja kiitoskortit
- ohjelmat • lehtiset • tabloidit

MÄNTSÄLÄN KIRJAPAINO

Vanha Porvoontie 9, Mäntsälä • p. 040 480 8888
asiakaspalvelu@mantsalankirjapaino.fi
www.mantsalankirjapaino.fi

Autosähkötoiden ERIKOISLIKE

**CAR
POJAT**

Ali-Maisalantie 1, Mäntsälä
p. 019-688 0126

Avoinna:

ma-ke 8-19, to-pe 8-17

ASIANAJOTOIMISTO JAAKKO KEIPI KY

Keskuskatu 4 B,
04600 Mäntsälä
(019) 688 3777,
044 362 2562

jaakko.keipi@gmail.com

SAVUMUIKKUJA ja -AHVENTA purkissa (Kala-Lappi)

NYT TARJOUSHINTAAN

2 prk 10€ (ovh. 6,95)

Tompan Puoti
juselius.tom@gmail.com
p. 045 180 5364

Ilmalämpöpumput Ilma-vesilämpöpumput Maalämpöpumput

Minimoi lämmityskulut
- maksimoi mukavuus

Toimitamme
paikkakunnallasi
Scanofficen parhaat
pumput

Kysy lisää!

Kylmäalan Erikoisliike
MELLIN OY
www.mellinoy.fi p. 0400 826 200

Miko Mellin
0405 496 702
Jami Mellin
0405 496 703

LVI-TYÖT

LVI-HUOLTO & LVI-ASENNUKSET

OILON MAALÄMPÖPUMPUT
ASENNETTUNA

oilon

DAIKIN LÄMPÖPUMPUT
NOPEALLA TOIMITUKSELLA!

DAIKIN

LVI-Vesalainen Oy

Riihenmäentie 7704600 Mäntsälä
www.lvi-vesalainen.fi • 019 6871 611
toimisto@lvi-vesalainen.fi

OTA YHTEYTTÄ!

MÄNTSÄLÄN SANOMAT

1.10.2025

Julkaisija ja kustantaja:

Viestintä Alanko Oy /
Elina Alanko p. 0400 579 222
elina.alanko@mantsalankirjapaino.fi

Jakelu: Mäntsälä, kotitaloudet,
keskustan yritykset ja telinejakelu

Ilmoitusmyynti ja sivunvalmistus:

Viestintä Alanko Oy /
Mäntsälän Kirjapaino p. 040 480 8888
asiakaspalvelu@mantsalankirjapaino.fi

Painopaikka:

Lehtisepät Oy, Lahti
Uutismedian Liiton jäsenlehti
www.mantsalansanommat.fi

Tapahdumakalenteri

Verkkosivut: mantsalanseurakunta.fi

Facebook: Mäntsälän seurakunta

Instagram: @mantsalansrk

JUMALANPALVELUKSET

■ **Arki-illan hiljainen ehtoollinen** ke 1.10. ja ke 15.10. klo 18 kirkossa. Voit osallistua jo klo 17 pieneen lauluhetkeen, jossa tutustutaan laulaen tai kuunnellen Taizé-lauluihin. Klo 17.30 kirkko on avoinna hiljentymistä ja rukousta varten.

■ **Mikkelinpäivän perhemessu** su 5.10. klo 10 kirkossa. Messun jälkeen tarjolla on keittolounas ja kahvit seurakuntakeskuksen salissa. Lounaan jälkeen lauletaan yhdessä vanhoja ja uusia lasten lauluja ja virsiä. Perhemessun toimittavat pastori Iida Pietala ja kanttori Mirjam Odé sekä seurakunnan varhaiskasvatuksen työntekijät. Päiväkerhön 80-vuotisjuhla.

■ **Nuorten messu** to 9.10. klo 18 kirkossa nuorille ja nuoremmille.

■ **Messu** su 12.10. klo 10 kirkossa. Messun toimittavat liturgi Niko-Pekka Ovaskainen, avustava pappi Riikka Pajunen, kanttori Johanna Linna ja Kirkkokuoro. Vanhusten viikon kunniaksi tarjolla on kakkukahvit.

■ **Messu** su 19.10. klo 10 kirkossa. Messun toimittavat liturgi Riikka Näättä ja avustava pappi Niko-Pekka Ovaskainen.

ILMOITTAUTUMINEN

■ **Sururyhmä** on vertaisryhmä, jossa voi jakaa kokemuksia toisten samankaltaisessa tilanteessa olevien ihmisten kanssa. Sururyhmässä kaikki tunteet ovat sallittuja – saa puhua tai olla puhumatta. Luottamuksellisuus ja keskinäinen kunnioitus kuuluvat ryhmän periaatteisiin. Sururyhmä kokoontuu maanantaisin klo 10.11. alkaen klo 18 pappilassa. Kokoonmukskertoja on 6 aikavälillä 10.11.–15.12. Lisätiedot ja henkilökohtainen ilmoittautuminen puhelimitse pappi Riikka Pajuselle p. 040 743 3264 seuraavina päivinä: 6.10., 9.10., 11.–12.10., 20.–21.10. ja 23.10.

■ **Perinteinen hiljaisuuden retiriitti** 14.–16.11. Ahvenlammen leirikeskuksesta. Retriitin ohjelma, täysihoidto ja majoitus omassa huoneessa sisältyvät hintaan. Osallistumismaksu on 120 €. Lasku ja ohjelma lähetetään ilmoittautuneille sähköpostitse. Sitovat ilmoittautumiset 30.10. mennessä osoitteessa mantsalanseurakunta.fi/voimaa-hiljaisuudesta. Lisätiedot: p.laalo@outlook.com tai taina.n.pajunen@gmail.com

■ **Mielenterveyskuntoutujien ja omaisten retkipäivä** to 16.10. klo 10–15 Ahvenlammen leirikeskuksesta. Lounas, kahvit, ulkoilu ja mukavaa ohjelmaa. Järjestetään yhteistyössä mielenterveysyhdistys Kasvu ry:n kanssa. Ilmoittautumiset 3.10. mennessä johtavalle diakoniatyöntekijälle Timo Naapurille p. 040 743 3262.

KONSERTIT

■ **Tove ja Jukka Leppilammen kirkkokonsertti** su 12.10. klo 17 kirkossa. Vapaa pääsy, kolehti lähetystyölle.

TAPAHTUMAT

■ **Ankkurin avoimet** ke 1.10., ke 22.10. ja ke 29.10. klo 10–12 Ankkurissa.

■ **Päiväkuoron harjoitukset** ke 1.10. ja ke 8.10. klo 12.30 pappilassa.

■ **Kahvion raamatturyhmä** keskiviikkoisin klo 17.30 seurakuntakeskuksen kahviossa.

■ **Kirkkokuoron harjoitukset** keskiviikkoisin klo 18 pappilassa (paitsi ei 15.10.).

■ **Omaishoitajien ja -hoidettavien ryhmät** to 2.10. klo 10 seurakuntakeskuksessa. Ilmoittautumiset Omaisoivan heidi.puumalainen@omaisoiva.net tai p. 050 306 6812.

■ **Hyvän mielen juttutupa** to 2.10. klo 10 Ankkurissa yhteistyössä Mielenterveysyhdistys Kasvun kanssa. Juttelua, vertaistukea ja kahvia.

■ **Toivevirsikerho** to 2.10. klo 14 Ankkurissa. Tervetuloa laulamaan toiveitteesi mukaisia virsiä yhdessä!

■ **Kahvion raamattuilta – islam keskelläämme** to 2.10. klo 18 seurakuntakeskuksen kahviossa. Raamattupiirin vieraana pastori, lähetysaarnaaja Timo Keskitalo Patmos Lähetysäätiöstä. Hänen johdolla tarkastellaan, onko islam jumala sama kuin kristinuskon jumala. Näissä kahdesa uskonnona on hyvin paljon samoja elementtejä. Tarjolla iltapala.

■ **Gospel Mäntsälän harjoitukset** perjantaisin klo 18 kirkossa.

■ **Syksyinen sieniretki** la 4.10. klo 13. Retki alkaa Keravanjärven aarni-alueen parkkipaikalta (Keravanjärvenranta 151) klo 9.30. Ennakoilmottautuneiden kanssa voidaan sopia mahdollisia kimpakyytejä tarpeen mukaan lähikyliltä (Ohkola, Sälinkää) ja kirkonkylältä (kirkon parkkipaikka), joista lähtö klo 9. Maasto on helppokulkuista, mutta vaatii sään mukaiset jalkineet ja retkivälineet, lisäksi mukaan pienet omat eväät ja avointa retkimieltä sekä sienikorit tai ämpärit. Ilmoittautuneet voivat osallistua retken jäl-

MÄNTSÄLÄN
SEURAKUNTA

keen Ankkurissa pienille jatkoille, joissa putsataan saalis ja jaetaan vinkkejä sienten hyödyntämiseen. Ennakoilmoittautumiset yhteystietoineen Ilkalle p. 041 515 2022, myös tekstiviestillä. Retken järjestävät Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys ja Mäntsälän seurakunta. Poimimme ruokasieniä ja opettelemme yhdessä tunnistamaan myös muita sieniä ja kasveja ja mahdollisesti lintuja tai muita eläimiä.

■ **Sanan ja lähetyksen ilta** su 5.10. klo 17 seurakuntakeskuksen kahviossa. Vieraana Suomen Lähetysseuran palvelupäällikkö ja teologi Rasmus Tillander aiheenaan 'Kuka lähtee sananviejäksi Herran vuonna 2025?'. Hän jakaa mietteitä siitä, mitä Jesajan lähettäminen kertoo meille kutsumuksesta ja miten vuonna 2025 vastataan 'Tässä olen, lähetä minut'. Etäyhteydellä mukana lähetystyöntekijä Katja Tynkkynen, joka tuo viimeisimmät kuulumiset lasten ja nuorten koulunkäynnin tukemisesta Kolumbiassa. Tarjolla iltapala, iltaa juontamassa Riikka ja Outi.

■ **Raamattupiiri** maanantaisin klo 13 seurakuntakeskuksen alasilissa.

■ **Walk in -terapiaa** parittomilla viikoilla ma 6.10. ja ma 20.10. klo 17–19 sekä parillisilla viikoilla ma 13.10. klo 10–12 Ankkurissa. Nopea pääsy terapiatapaamiseen ilman ajanvarausta tai lähetettä.

■ **Miesten saunailta** ma 6.10. klo 18 Ahvenlammen leirikeskuksesta. Aiheena Kirkkoherran kyselytunti, vieraana kirkkoherra Tarja Meijer. Hartaus ja ohjelmallinen osuus, hyvä iltapala ja mahdollisuus saunomiseen. Mukana Juha Paukkunen ja Anssi Savonen.

■ **Sydänrukousryhmä** maanantaisin klo 18–18.30 Ankkurissa. Rukouksen jälkeen voit halutessasi jäädä iltateelle jakamaan kokemuksia sydänrukouksesta.

■ **Sanan ja rukouksen ilta** ma 6.10. klo 18 kirkossa. Puhujina Liisa Pura ja Katriina Reponen. Paikalla Sanan ja rukouksen tiimi sekä Riikka Pajunen.

■ **Ohkolan rukous- ja raamattupiiri** maanantaisin klo 18.30 Hyökännummen kerhotalossa.

■ **Kirkonmäen aamiainen** tiistaisin klo 10–11.30 seurakuntakeskuksen salissa.

■ **Mummonkammari** tiistaisin klo 10–13 seurakuntakeskuksen alakerrassa, käynti takapihalta.

■ **Ankkurin raamatturyhmä** ti 7.10. klo 18 Ankkurissa.

■ **Ikäkeskiviikko** 8.10. klo 10–12 seurakuntakeskuksessa. Tarjolla lounas ja kahvi 6 € hintaan. Laulamassa ja puhumassa Kalle Virta teemalla Odottamattomat mahdollisuudet. Kalle Virta on Kansan Raamattuseuran toiminnanjohtaja, pastori ja muusikko. Apua saatavilla myös puhelinten, tablettien ja laitteiden kanssa.

■ **Musiikinäytelmä Tuhlaajapoika** la 11.10. klo 15 seurakuntakeskuksen salissa. Kesto 50 min, vapaa pääsy. Juhlakahvit näytelmän jälkeen! Tuhlaajapoika perustuu yhteen Jeesuksen tunnetuimmista vertauksista, jossa poika pyytää isältään perintönsä ja lähtee maailmalle, tuhlaa kaikesta ja joutuu ahdinkoon. Mutta todellinen, kestävä rakkautensa odottaa ja toivoa. Ohjaus: Matias Nyman, käsikirjoitus ja laulujen sanat: Anna-Mari Kaskinen, sävellykset: Tommi Kalenius, musiikin sovitukset: Matteus Mykkänen.

■ **Miehet Sanan äärellä** maanantaisin klo 18 seurakuntakeskuksen kahviossa – paitsi 6.10. osallistutaan Miesten saunailtaan.

■ **Digineuvontaa** ke 15.10. klo 11–13 Ankkurissa. Tervetuloa myös Kultaisen iän kerhoon klo 12–14.

LAPSILLE JA PERHEILLE

mantsalanseurakunta.fi/lapsillejaperheille

■ **Perhekerhot.** Iltaperhekerho maanantaisin klo 17–19 Koivulan kerhotalolla. Hyökännummen perhekerho tiistaisin klo 9.30–11.30 Hyökännummen kerhotalolla. Toukapiiri sylivauvoille ja vanhemmille tiistaisin klo 10–12.30 seurakuntakeskuksen kahviossa. Perhospäiviä tiistaisin klo 14–16 Koivulan kerhotalossa perheille, joissa on 1–2-vuotias taapero. Koivulan perhekerho keskiviikkoisin klo 9–11 Koivulassa. Arolan perhekerho torstaisin klo 9–11 päiväkotiti Pikku-Arolan tiloissa. Muksunurkka perjantaisin klo 15–16.30 Koivulan kerhotalolla.

KOULUIKÄISILLE

wanhannuoret.fi/kouluikäisille

■ **Lapsikuoron harjoitukset** 1.–9.-luokkalaisille maanantaisin klo 18–19 kirkossa (paitsi ma 6.10. kokoonnutaan poikkeuksellisesti seurakuntakeskuksen salissa).

■ **Junnaafterit** alakouluikäisille tiistaisin klo 13–15 Hyökännummen kerhotalossa sekä klo 13.30–15.30 Wanhalla sekä keskiviikkoisin klo 13–15 Hyökännummen kerhotalolla.

NUORILLE

wanhannuoret.fi

* KIVIMYYNTI OLLILA *

Hautakivipalvelut myös kätevästi sähköpostilla kivimyynti.ollila@gmail.com
www.kivimyyntiollila.fi
Sääksjärventie 969
p. 0400 852309

LOIMAAN
KIVI 1921

Olemme avoinna sopimuksen mukaan

HAUTAUSTOIMISTO TAMMI

- Hautauspalvelut
- Hautakivet
- Perunkirjat
- Pitopalvelu
- Surukukat

MÄNTSÄLÄN
HAUTAUSPALVELU OY

Vanha Porvoontie 4

04600 Mäntsälä

Puh. 040 774 9641

Avoimma ma-pe 10-16.

Info@hautauστοimistotammi.fi

www.hautauστοimistotammi.fi

Helmiilija
KUKKATALO & HAUTAUSTOIMISTO

Ajanhengen mukainen.
Ammattitaitoinen henkilökunta käytettävissä.

P. 020 759 7700
www.helmiilija.com
Kukkatilaukset myös verkosta:
helmiilija.ekukka.fi

Meijerintie 2, Mäntsälä • Avoimma ma-pe 9–17, la 8–15

Meiltä kaunista ja kestävää maljakkoon.
Parasta pihaan ja parvekkeelle.
Kaikki kukat arjesta juhlaan.
Myös kukkavälilykset sekä kukkakuljetukset.

www.Kukkakulma.net

Keskuskatu 12, Mäntsälä • p. 0400 417 347

Avoimma: ma-pe 9–18,
la 9–15, su 10–14

Silmälääkäri- ja optikkopalvelut

VARAA AIKA puh. 019 688 3810

Ajanvaraus netissä - www.kivanako.fi

KivaNäkö

Keskuskatu 6 LH 3, 04600 Mäntsälä • kivanako@kivanako.fi
Avoimma: ma-pe 9.30–17 ja la 10–14

PARTURI-KAMPAAMO Marja-Liisa Väre

p. 050 306 6748

Kaakkumäentie 1-3 (Kotokartano)
Mäntsälä • Myös kotikäynnit

Mielentunteet

Salla Hammert
045 209 2240
mielentunteet@gmail.com

• Vyöhyketerapia • Luotettava keskusteluapu •

Mäntsäläntie 1-3, 04600 Mäntsälä

Lausuntopyyntö

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkko- ja etenee kunnanvaltuuston päätöksentekoon syksyllä 2025 ja kuntalaisille varataan Hallintolain 41 §:n mukaisesti vaikuttamismahdollisuudet.

Mäntsälän kunta pyytää lausuntoa kuntalaisilta ja eri tahoilta keskustan alueen kouluverkko- ja etenee viimeistään 16.10.2025.

Lausunnot osoitetaan Mäntsälän kunnan kirjaamoon kirjaamo@mantsala.fi.

Kuntalaisille järjestetään asukastilaisuus keskustan alueen kouluverkko- ja etenee keskiviikkona 8.10.2025 klo 18.00 Mäntsälän lukion salissa.

Keskustan alueen kouluverkko- ja etenee luonnosversio on nähtävillä Mäntsälän kunnan kotisivuilla osoitteessa www.mantsala.fi.

Seuraa meitä

facebook.com/Mantsalankunta

instagram.com/mantsalankunta

TÄÄLLÄ ASUU PARAS ARKI.

www.mantsalansanommat.fi

Mäntsälän Mieskuoro juhlii 80-vuotista taivaltaan

Mäntsälän Mieskuoro juhlii tänä syksynä 80-vuotista taivaltaan juhlakonsertilla Seurojentalolla. Juhlakonsertti järjestetään Seurojentalolla lauantaina 25. lokakuuta klo 15.

Vuonna 1945 perustettu kuoro on vuosikymmenten ajan rikastuttanut paikalliskunnan kulttuurielämää koskettavilla balladeilla, perinteisillä mieskuorolauluilla ja isänmaallisilla sävelmillä.

Kuorossa laulaa eri-ikäisiä miehiä, joita yhdistää rakkaus musiikkiin ja yhteisöllisyyteen.

Monet laulajista ovat olleet mukana vuosikymmeniä. Kuoron historiaan

mahtuu merkittäviä käänteitä, kuten vuosi 1976, jolloin Pornaisista liittyi mukaan toistakymmentä miestä. Tämä toi kuoroon uutta voimaa ja vahvisti sen asemaa paikallisena kulttuuri-toimijana.

Kuoroa johtaa Enni Pöykö, jonka lämmin ja innostava ote tuo esityksiin uutta ilmettä ja syvyyttä. Juhlakonsertti on kunnianosoitus kaikille niille laulajille, kuulijoille ja tukijoille, jotka ovat olleet osa kuoron tarinaa.

Mieskuoro toivottaa kaikki tervetulleiksi juhlistamaan Mäntsälän Mieskuoron musiikillista matkaa.

ANU KOSONEN PIANO JYRKI ANTTILA PETRI IKKELÄ HARMONIKKA

LUPAUKSIA MYÖS SUORAN NUMERON 044 980 1167

LAUANTAIN TOIVOTUT
KONSERTTI TÄYNNÄ NOSTALGIAA

MÄNTSÄLÄ
MÄNTSÄLÄN SEUROJENTALO
PE 3.10. KLO 18

MARSHLUODON MAIJA NUORUUSMUISTOJA KERTOKAA SE HÄNELLE DELILAH HOPEINEN KUO

LIPUT: 39,50€ - ELÄKELÄINEN: ALK. 31,50€ - RYHMÄT: ALK. 31,50€
lippu.fi INFO: TUOTTAJA@OPERART.FI - 044 980 1167

Mäntsälän Palvelutaksi

Tomi Vähäkangas 0400 346 730

Invataksit 0400 310 618
Taksit 0500 666 460
Taksibussit 0400 360 611

1-9 henkilöä

www.mantsalanpalvelutaksi.fi

Kela-kuljetusten palvelutuottaja

Inva-kuljetuksia yli 30 vuotta!
Vuoden yrittäjä 2016

Taksipalvelu Jonna Koskinen

Tilaa taksi numerosta
044 509 1002

Myös Kela-kuljetukset

- KODIN REMONTTITYÖT
- SISÄ- JA ULKOREMONTIT

Kysy tarjous!

040 749 8690

Mäntsälä

rakennuspalvelusami.airio@gmail.com

rokotepiste.

INFLUENSSAROKOTE 49,90 €

PAKETTIHINTA INFLUENSSA- JA PNEUMOKOKKIROKOTE 169,00 €

PAKETTIHINTA INFLUENSSA- JA KORONAROKOTE 179,90 €

TEHOSTETTU

INFLUENSSAROKOTE 89,90 €

PAKETTIHINTA Tehostettu influenssa- ja pneumokokkirokote 199,00 €

PAKETTIHINTA Tehostettu influenssa- ja koronarokote 214,90 €

JÄYKKÄKOURISTUSROKOTE 49,90 €

PNEUMOKOKKIROKOTE 135,00 €

KORONAROKOTE 149,90 €

VYÖRUUSUROKOTE 249,90 €

RSV-ROKOTE 289,90 €

MÄNTSÄLÄN
YKKÖSAPTEEKKI

Keskuskatu 12, puh. (019) 689 6600

ma-pe 8-20, la 9-17, su 10-16

Avainapteekki

Verkoapteekki mantsalanykkosapteekki.fi

KÄRSITKÖ KUIVISTA SILMISTÄ?
ME AUTAMME!

VARAA AIKA
TUTKIMUKSEEN.
KUIVAT SILMÄT
KIITTÄVÄT!

OLEMME
KOULUTTAUTUNEET
KUIVIEN SILMIEN
TUTKIMISEEN JA
HOITAMISEEN.

KivaNäkö

...sulle kans

KESKUSKATU 6, 04600 MÄNTSÄLÄ

AVOINNA MA-PE 9.30-17, LA 10-14

PUH. 019 688 3810

VARAA AIKA -WWW.KIVANAKO.FI

HIRVITALON RAVINTOLA

Lounas
salaattipöytineen
ma-pe klo 7.30–14

Kivistöntie 16 A, 04600 Mäntsälä
info@puirava.fi • p. 0400 228 095

ELLE

Herkullinen lounas
katettuna
ma-pe klo 10.30–13.30

Keskuskatu 6, 04600 Mäntsälä
info@puirava.fi • p. 0400 228 095

Juhlapalvelut
vuosien
kokemuksella

DIECI

Varaosat & Huolto
www.dieci.com

SUORITAMME
kuormien purkua

MYYMME ja VUOKRAAMME
kurottajia ja henkilönostimia

PARVIAINEN
HEAVY

Toivolantie 8, 04600 Mäntsälä
0400 258 176

parviainenheavy.fi
info@parviainenheavy.fi

ERIKOIS-
HAMMASTEKNIKKO
Anna Hedlund

- Uudet
hammasproteesit
- Vanhojen korjaukset
ja pohjaukset

p. 044 051 2841

Keskuskatu 11,
04600 Mäntsälä,
katutaso

mantsalanhammas.fi

1842 Taksi 1+4 hlö
p. 045 625 8842

1822 Taksi 1+4 hlö
p. 044 060 0806

- Tilausajot
- Sote- ja kelakyydit
- Tavarakuljetukset

Mäntsälän pohjavesialueille laaditaan suojelusuunnitelma

Mäntsälän kaikille 14 pohjavesialueelle laaditaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma. Nykyinen, jo vanhentunut suojelusuunnitelma on laadittu vuonna 2013. Työ on aloitettu kesällä 2025 ja valmiin suunnitelman on määrä valmistua kesäkuussa 2026. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman tavoitteena on turvata vedenhankinnalle tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesivarannot niin antoisuuden, kuin laadun osalta.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on selvitys, joka toimii ohjeena ja apuna muun muassa viran-

omaisvalvonnassa, maankäytön suunnittelussa sekä lupahakemusten käsittelyssä. Suojelusuunnitelmassa esitetään ajantasaiset tiedot Mäntsälän pohjavesialueiden pohjavesiolosuhteista sekä alueilla tehtävästä vedenotosta ja sen tarkkailusta. Lisäksi kartoitetaan pohjavesialuekohtaisesti alueilla sijaitsevat, pohjavettä uhkaavat riskitoiminnot. Pohjavettä uhkaavia riskejä ovat muun muassa rakentaminen, öljysäiliöt, vaaralliset jätteet, kemikaalit, energiakaivot ja jätevedenkäsittely. Riskiä voi aiheutua niin yksittä-

sen asuinkiinteistön kuin yritysten toiminnasta.

Suojelusuunnitelmasa esitetään toimenpidesuosituksia pohjavesialueille sijoittuville toiminnoille ja maankäytölle pohjaveteen kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. Tavoitteena on ennaltaehkäistä pohjaveden laadun heikennemistä ja turvata pohjaveden määrällinen tila ilman, että alueen maankäyttöä tarpeettomasti rajoitetaan. Pohjavesiä on suojeltava, jotta niin vesijohtoverkoston piirissä kuin oman kation varassa olevilla talouksilla olisi käytössään riittävästi hyvälaatuista talous-

vettä myös tulevaisuudessa.

Suojelusuunnitelman yhteydessä Ojalan pohjavesialueelle asennetaan kolme uutta pohjaveden havaintoputkea. Havaintoputkien avulla saadaan lisää tietoa Ojalan pohjavesialueen pohjavesiolosuhteista. Lisääntyvä tieto hyödyttää niin alueella tapahtuvaa vedenottoa, kuin maankäytön suunnittelua. Havaintoputket asennetaan loppuvuoden 2025 aikana.

Uudenmaan ELY-keskus on myöntänyt suojelusuunnitelman laadintaan valtionavustusta. Laadintatyötä vastaa Sitowise Oy.

Laaja valikoima
**POLKUPYÖRÄN
VALOJA**

HALTI
Felis low dx
vedenpitävä
matalavartinen
KÄVELYKENKÄ

69.90 (89,90€)

S
SKECHERS

On-the-go
encore blair slip-ins
Mokkanahkapintainen
NILKKURI naisille

129€

ICEPEAK

Blackey jacket

149€
(179€)

Naisten **KEVYTVANUTAKKI**
ulkoiluun ja vapaa-aikaan

M
MCKINLEY

Elly **LONG JACKET**

Naisten neulepintainen
pidempi fleecetakki
ulkoiluun ja vapaa-aikaan.

69.90 (89,90€)

M
MCKINLEY

Steve jr
Lasten
**KEVYTVANU-
TAKKI**

49.90
(79,90€)

INTERSPORT

SOCK 5-PACK

Klassiset crew-
mittaiset **SUKAT**
mustana ja valkoisena
viiden parin
pakkauksina.

9.90

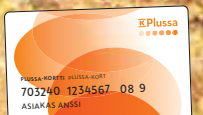
BLACI STONE
FBV
FLAT BOTTOM V

LUISTIMEN TEROITUKSET MEILTÄ

BLACI STONE
FBV
FLAT BOTTOM V

kesport
MÄNTSÄLÄ

Mäntsäläntie 1-3, Mäntsälä
Puh. 019-687 1160
Tekstiilit Anneli p. 0400 855 166
Avoinna ark. 9-18, la 9-14

EPlus

Kuva Marko Kyöstiä

Juha Högström - Juha Laaksonen tyyllittelivät Hartolassa luokkavoittajiksi.

Kuva Marko Kyöstiä

Sami Vuorinen - Esa Kirjonen ovat hyvässä syysvireessä.

Mäntsälän kuskeille rallimenestystä Hartolasta

Mäntsälän Moottorikerhon kuljettajille 20.9. ajettu Hartolan Jari-Pekka Ralli toi mukavasti menestystä, isompaankin menestykseen oli mahdollisuuksia, mutta tekniikka ei aina suoriin mahdollisuuksia. Kilpailu oli kansallisen Historic Rally Trophyn kauden viides osakilpailu, päätöskilpailu ajetaan Jyväskylässä 18.10. ja kilpailun nimenä silloin on legendaarinen Jyväskylän Suurajot.

Hartolassa reitti sisälsi viisi erikoiskoetta mukavan haastavilla erikoiskokeilla, onhan seudulla MM-rallin erikoiskokeitakin vielä 90-luvulla säännöllisesti ajettu. Viimeisin parin vuoden viisiksi tiestöille osuu 2010-lu-

vun alkuun. Hienoa kunniaa 90-luvun alkuvuosien kalustolle, Mazda 323 GTX:lle tarjoili Kim "Henkka" Forsgren (MäntsMK) - Jukka Pasenius (ValUA).

Nelivetoinen historic-ajokki kulki kovaa, mutta riskittä historicien nopeinta vauhtia, ollen piikkiä lihassa myös kilpailussa olleille nykyautoille. Kolmen erikoiskokeen jälkeen tauolla kisa oli kuitenkin jätettävä kesken, ajokin ylivesiletku oli kova kuin kivi, jäähdytysjärjestelmään kertyi painetta ja epäily oli viallisessa jäähdyttäjänkorkissa. Vaihtokorkkia ei kuitenkaan ollut kokeiltavaksi, joten keskeytys oli edessä. Kilpailun jälkeisenä päivänä toisella korkilla kokeiltaessa ajokki

toimi kuin ajatus, joten epäily oli osunut oikein. Nuottikategoriassa läpi kauden vahvaa vauhtia näyttäneet Toni Kemppainen (LakUA) - Veikko Kanninen (MäntsMK) keskeyttivät Opel Kadett D 1,3:lla jo toisen kisan peräkäin. Ajokin nokka-akseli rikkoutui useaan osaan jo kisan avauspätkällä. Kauden päätöskisassa luokkavoiton nappaamalla on pieni mahdollisuus kuitenkin jopa Nuottisarjan voittoonkin, mutta todennäköisemmin hopeaan. Kantona kaskessa ovat Hartolassakin voiton Volvo 242:lla napanneet Pasi Hapulahti (RiiUA) - Antti Nordström (RiiUA).

Nuottimattomien luokkien puolella Moottoriker-

hon kaksikko Sami Vuorinen - Esa Kirjonen ajoi Ford Escort RS 2000:llaan luokan 11 voittajiksi yli puolen minuutin erolla ja samalla yleiskilpailun kakkosiksi Anjalan kosken poika-isä kaksikon Janne ja Harri Kanerva Volvo 242:n jälkeen. Luokassa 16 Keijo Hällfast (MäntsMK) - Jussi Syväranta (LahUA) kiihättivät Toyota Corolla 1600 GT:nsä luokkavoittoon yli 40 sekunnin erolla.

Rally Trophy-luokan voittoon 14 sekunnilla taituroi kerhon parivaljakko Jani Laaksonen - Tero Keltti VW Polollaan. V1600-luokassa kakkoseksi suoriutui Nuotti Korhonen - Teppo Söderström Ford Focusellaan ja saman luokan Senioreissa

voiton napautti Jarmo Mustonen Mini One:lla Harri Ojasen kartturoimana.

Lisäluokissa kaksivetoisten nuottimattomien pienemmän kuutiotiavuusluokan voittajiksi ajoivat, näyttävästi kuten aina, Juha Högström - Juha Laaksonen Toyota Corolla GT:llä. Kerholaisista kolmospaikalle ennätti Antti Aaltonen - Toni Haapaniemi (HyUA) Opel Astra GS:illä.

Vastaavassa nuottitettavassa luokassa melko vähäistä nuottikokemustaan oli kartuttamassa useampikin kerholainen, Sami Laurila - Pasi Mäittälä (PoSUA) ajoivat GT Corollansa kolmanneksi noin 40 sekuntia voittajalle jääneenä. Kakkospaikalta harmillisesti vitoseksi va-

lahti viimeisellä ek:lla Antti Laakkio - Eveliina Andergård Toyota Starletilla, kutospaikan otti Aki Laakkio - Tuukka Tyyskä (PoSUA) GT Corollalla. Luokan voitto matkasi takavuosina SM-mitaleitakin rohmunneen Jaro Kinnunen (EMSC) - Kristian Temonen (TamUA) ja Honda Civicin matkaan. Luokassa oli mukana myös rallin maailmanmestari, Kalle Rovanneperän kartturi Jonne Halttunen Toyota Corolla GT:nsä kanssa. Kartturin paikalta tutumpi mies innostui neljännellä ek:lla hieman hakemaan ajolinjaa ja ajokki valui ojaan yli 8 minuutiksi, sekä samalla luokkansa viimeiseksi.

Jani Seppälä

Kuva Marko Kyöstiä

Jani Laaksonen - Tero Keltti Trophyn voittoon.

Kuva Marko Kyöstiä

Keijo Hällfast - Jussi Syväranta viihtyivät Hartolan tiestöillä.

KIRJA-ARVOSTELU

Hämeen-Anttilan paluu Helsinkiin Kadonnut perintö - Björk tutkii

Kaunis nuori nainen hurmaa iäkkään rikkaan leskimiehen ja huijaa tältä rahat ja omaisuuden.

Tuttu asetelma elävästä elämästä, elokuvista, kirjallisuudesta ja teatterista.

Tämä aihe on kiehtonut Virpi Hämeen-Anttilan paluuseen jännityskirjan pariin, kahdestoista Karl Axel Björk kuvaa huijausta Helsingin 1920-luvun kiehtovassa miljöössä (Kadonnut perintö, Otava 303 s.).

Paluuta jännityskirjojen ja Helsingin maailmaan vankka lukijakunta tervehtii ilolla, vaikka Hämeen-Anttilan poikkeama maaseudulle isänmaa-sarjassa kolmen teoksen verran olikin hieno suoritus, hyvää historiallista ajankuvaa Hämeen-Anttilalle tyypillisen laadukkaan yhteiskunnallisen kuvauksen myötä.

Dekkareissaan Hämeen-Anttilalla on myös vankasti mukana Suomen yhteiskuntaelämän, erityisesti Helsingin hengen kuvaus, luokkaerot ovat selvät, rikollisuus siinä yhtenä osana. Leskimiehen huijaus on kinkkinen juttu, miehen tytär, perinnön menettänyt, epäilee isä-vainajansa viimeisten aikojen "rakastumista", hullaantunut vanha mies otti etäisyyttä tyttärensä eikä uskonut huijausta kunnes kaikki oli menetetty.

Björk apuun

Tytär pyytää Karl Axel Björkin apua. Huijattuja vanhoja miehiä ilmenee lisää, kaikki häpeissään omaa hyväuskisuuttaan. Huijausten takana näyttää olevan Rööperiin sijoittuva huijausliiga, väkivaltainen joukko, joka on Björkille tosi vaarallinen.

Björkin apulainen, koulu-poika Valkama on edelleen mukana, samoin yhteistyö poliisin kanssa on keskeistä. Perinteisesti kirjassa kuvataan myös Björkin henkilökohtaista elämää, suhdetta kihlatun "hienoon" perheeseen. Myös Björkin työelämää kuvataan edelleen, työt sujuvat hyvin, mutta huijaussarjan selvittäminen tuottaa Björkille erityisiä vaikeuksia. Helsingissä liikutaan Rööperin, Eiran ja Kaivopuiston lisäksi Kallion ja Vallilan "köyhälistö" kulmilla 1920-luvun kadun- ja paikkanimien sävyttämänä. (Rosvojen varastopaikka, Vallilantie 2, on osoite, jossa tämän kirjoittaja nyt asuu.)

Kirjan loppuratkaisu on mielenkiintoisen jännittävä, Björk on pahassa pinteessä, apu löytyy yllättävältä.

Dekkarien ystäville Hämeen-Anttilan paluu Helsingin 1920-luvun maailmaan on erittäin tervetullutta. Tervetuloa Kadonnut perintö.

Pekka Hurme
Kaukalampi, Mäntsälä

Virpi Hämeen-Anttilan uutuuskirja Kadonnut perintö on myynnissä Mäntsälän Kipa-kirjakaupassa.

VUOKRALLE TARJOTAAN saunallinen, remontoitu RT-YKSIÖ 43 m²

Mäntsälän keskustassa.
Vuokra 530€/kk + vesi ja sähkö.
Vapaa heti. Vuokratakuu 1 kk.

Sovi esittely p. 0400 579 222.

Syksyn KIRJA-ALE jatkuu

1€

5€

2€

UUTUUS
Nähdään
MÄNTSÄLÄSSÄ!
-tietovisapelikortit
18€

**Ihanat
TOPModel
-tuotteet**

**Syksyllä
sienimetsään!**

**SIENI
HULLU**

**RETKEILLJÄN
SIENIOPAS**

**SIENI-
kirja**

**Löydä
ruokasieni**

SIENIKIRJA

**Kipa on myös
ASKARTELU- ja
TAIDETARVIKEKAUPPA**

**Tule tutustumaan
valikoimaan!**

- akryy livärejä • vesivärejä
- öljyvärejä • siveltimiä
- puuvärejä • tussikyniä
- maalaus pohjia
- maalauslehtiöitä ym.

**Syksyn pimeneviin iltoihin
UUDET NEULEKIRJAT**

**LAADUKKAAT
TOIMISTOTARVIKKEET**

- mapit
- muovi- ja kansiotaskut
- nitojat ja niitit
- rei'ittäjät
- kynät
- lasku- ja kuittilomakkeet
- ajopäiväkirjat
- kassa- ja hinnoittelurullat
- tilivihkot
- muistikirjat
- valkoiset ja värilliset tulostuspaperit
- kirjekuoret
- ym. toimiston pientarvikkeet

**MÄNTSÄLÄN KIRJA
JA KONTTORITARVIKE**

Keskuskatu 5, Mäntsälä
p. 040 750 8777
kirjakauppa@mantsalankirjapaino.fi
Avoinna ma-pe 10-18, la 10-15

Yrittäjät palkitsi Harrastusmessuilla kirjoituskilpailun parhaat

Kuva Elina Alanko

Mäntsälän Yrittäjien perinteinen Yki-yrittäjyysaiheinen kirjoituskilpailu järjestettiin keväällä yhteistyössä paikallisten koulujen kanssa. Yrittäjien työryhmä kokoontui valitsemaan voittajat, jotka palkittiin Mäntsälän Harrastusmessuilla.

Kirjoituskilpailuun annettiin kolme valinnaista aiheotsikkoa. Kilpailukielenä sai olla suomi tai englantia ja kirjoitukset sai kirjoittaa käsin tai tietokoneella. Kirjoitusten arvioinnissa korostettiin luovuutta, innostavaa sisältöä, hyvää kerrontaa ja oikeakielisyyttä. Julkaisemme sarjojen voittaneet kirjoitukset.

3.-4. lk sarja:

1. Jere Kivilehto, Saaren koulu
2. Väinö Lehto, Saaren koulu
3. Milan Kettunen, Saaren koulu

5.-6. lk sarja:

1. Tuuli Heinänen, Hirvihaaran koulu
2. Vilja Spets, Hepolan koulu
3. Elias Nerg, Hirvihaaran koulu

3.-4. lk sarja

Mäntsälän Harrastusmessuilla palkittiin parhaat kirjoittajat. Kuvassa palkittujen kanssa Yki-yrittäjyysaiheisen kirjoituskilpailun palkintojen jakajat Mäntsälän Yrittäjien puheenjohtaja Eero Kokko ja Mäntsälän kunnanjohtaja Hannu Laurila.

Yritykseni Mäntsälässä vuonna 1585

Vuonna 1585 eli 440 vuotta sitten Mäntsälä perustettiin. Silloin ei ollut käteistä nykymuodossaan, mutta käytössä oli erilaisia rahoja, kuten hopearahoja. Mäntsälä oli silloin hyvin pieni kylä Uudellamaalla, tosin kuin nyt Mäntsälä on kehittyvä asutus. Minun yritykseni olisi ollut maanviljelytarvike-kauppa. Olin myynyt kirjon vieressä, koska ihmiset kävivät usein Jumalan palveluksessa ja he olisivat voineet poiketa ostamaan jotain. Minä olin kysynyt kirkon henkilökunnalta, että saisi noko myydä siinä heidän pihallaan, ja olin rakentanut myyntipaikan laudoista. Olin laittanut siihen roikkumaan vaakunan, jossa olisi hirven kuva, jossa on 3 apilaa ympärillä, koska se on Mäntsälän vaakuna. Siksi siihen on laitettu hirven pää, koska se viittaa seudun jahtimihin ja apilat symboloivat maataloutta.

Yleensä siellä yrityksellä olisi varmaan käynyt paljon maanviljelysasiakkaita. Mutta se ei olisi haitannut, koska silloin Mäntsälässä melkein kaikilla oli ainakin pieni kasvimaa. Yleensä ei ollut kukaan Mäntsälässä olin siinä vuosisadalla maatalous. Minä olin laittanut saamani rahat säästöön ja joku vuosi olin katsonut, kuinka paljon on yhteensä rahaa säästynyt. Olinhan minun pitänyt käyttää rahaa ruokaan ja asuntoon, mutta se ei olisi haitannut. Minulla olisi ollut kauppa auki arkisin 7:00-19:00, koska halusin saada paljon rahaa säästöön niin siksi piti tehdä paljon töitä päivässä. Jos joskus joku olisi tullut minun liikkeen ovelle aukioloajan ulkopuolella koputtamaan, niin olin myynyt hänelle hänen haluamansa tuotteen.

Minä olin viikonloppuna maanviljelijä ja levännyt ja kerännyt tarvikeita. Yrityksessäni ei olisi ollut palautus oikeutta eikä takuuta. Minulla olisi ollut myynnissä kuokkia, siemeniä, ja multa, koska kaikki olisi ollut aika helppo hankkia. Yritykseni ei olisi ollut suuri, mutta tärkeä yhteiskunnalle. Mäntsälässä on paljon metsää niin ei olisi ollut hankalaa hankkia multa. Kuokat minä olin ostanut viereiseltä kunnalta, ja siemenet olin ostanut viereiseltä viljelijältä. Minun olisi pitänyt käyttää vähän rahoihini niihin kuokkiin ja muihin, mutta olin jäänyt püssalle, koska joka päivä olisi tullut aika monta asiakasta, mutta se olisi varmaan riippunut päivästä. Suomi oli silloin Ruotsin vallassa niin se olisi haitannut vähän yritystäni toimintaan, koska Ruotsin valtakunnan kaupankäynti ja verotukset vaikuttivat myös Suomeen. Eli yrityksestäni olisi lähtenyt veroja enemmän kuin silloin kun Suomi tuli itsenäiseksi.

Jere Kivilehto
Opettaja Simo Peltonen
Saaren koulu, 4. lk

Roapu

Roapu on yritys joka auttaa niin nuoria kuin myös vanhoja ihmisiä. Roapu auttaa kotitöissä, elämäntasapainon pitämisessä ja matkakohtien löytämisessä.

Roapu on lyhennys robottiavusta. Roapu voi auttaa sinua jos esim. lähdet kauaksi aikaa pois. Silloin voit laittaa asetuksen reissu tila päälle. Sen jälkeen säätelämillä Roapu tekee mitäkin esim. voit laittaa sen ruokkiimaan koirat kello 14:00.

Mutta ennen kaikkea hi enoa sinun pitää skannata kotisi, että Roapu tietää että mihin mikään menee. Voit myös kysyä Roapulta, että mihin voit mennä matkailumaan milläkin rahamäärällä. Se voisi esim. ehdottaa sinulle näitä matkakohtia Mäntsälässä kuten esim. Mäntsälän kirkko, haukankierros tai vaikka Mäntsälän hienot kartanot. Roapu osaa myös kertoa kyseisestä kohteesta sen tekoälyn avulla.

Voit myös muokata Roapua olemaan sinulle juuri sopiva kaveri. Voit muokata Roapun äänen sävyä ja muuta sellaista. Roapu opettaa sinulle hyviä elämän tapoja kuten miten syödä terveellisesti ja hyvin kuten se myös pitää sinulle lihaskunto treenejä säännöllisin välein.

Roapua pitää kuitenkin myös ladata joten mukana tulee latauspiste johon Roapu menee jos sillä on vähän akkua.

Väinö Lehto
Opettaja Simo Peltonen
Saaren koulu, 4. lk

Konditoria herkku

Konditoria herkku on Mäntsälässä sijaitseva Mäntsäläin konditoria. Konditoria herkku on mahtavassa sijainnissa suoraan Mäntsälän keskustassa. Konditoria herkussa on paljon erilaisia herkuja ja kakkuja. Sisustus on vanhantyylinen. Hinnat ovat halvat mutta sopivat. Mäntsälä on aika suuri paikka joten asiakkaita riittää. Yritykseni ensimmäiset asiakkaat ovat varmasti innokkaita uudesta yrityksestäni joten annan tarjouksen. Asiakkaiden herkut ovat täydellisiä. Herkuista voi valita oman tyylisen koska lista on pitkä. Konditoriani on suunniteltu hyvin. Tarjoilijat tuovat ruuan pöytään. Tunnelma on niin sanotusti katossa. Konditoria on tuoksuton. Konditoria on terassi. On ilmainen Wi-Fi. Eli ainakin asiat on kunnossa. Konditorian vessat ovat taas kookkaat ja tunnelmalliset. Jos ulkona sataa ja haluaa terassille eikä hätää terassilla saa olla koska terassilla on sadesuoja.

Milan Kettunen
Opettaja Simo Peltonen
Saaren koulu, 4. lk

5.-6. lk
sarja

Yritykseni Mäntsälässä

Yritykseni nimi olisi Red bow. Red bow olisi k-pop kauppa, joka myisi k-pop albumeita, fanituotteita sekä kuvakortteja. Yrityksessä myytävät tuotteet olisivat toimitettu vastuullisesti ja luotettavasti Suomeen, jotta ihmiset pystyvät ostamaan niitä huolitta.

K-pop on siis korealaista poppia jonka fanittamiin yhdistyy yleensä k-pop tanssi sekä korealainen kulttuuri. K-poppiä kohtaan nousee myös usein vihaa, jota haluaisin yrityksessäni estää.

Tavoitteena yrityksessäni olisi saada ihmiset näyttämään omat mielensä kiinnostuksen kohteensa, pitää ihmiset tyytyväisinä palveluumme sekä tehdä voittoa k-pop tavaroiden myynnissä. Red bow keskittyisi auttamaan asiakkaita ja antamaan heille mahdollisuuden fanittaa k-poppiä vapaasti samanhenkisten ihmisten kanssa.

Mäntsälässä ei ole tällä hetkellä k-pop kauppia mutta uskon että k-pop kaupalle olisi kysyntää. Red bow voisi myös saada useamman Mäntsälästä ohikulkevan käymään Mäntsälässä.

Liike toimisi myös turvapaikana nuorille, johon saisi tulla viettämään aikaa kiinnostuksen kohteista sekä taustasta riippumatta. Liikkeeseen saisi tulla viettämään vapaa-aikaa, vaikka ei fanittaisi k-poppiä.

Red bow järjestäisi myös tapahtumia kuten randomplay dancejä, levyraateja, fanitapahtumia sekä mahdollisesti k-pop idolien syntymäpäiviin liittyviä juhlia.

Sisustaisin Red bowin mukavan rennoksi, jotta nuorten olisi mukava tulla sinne viettämään vapaa-aikaa. Red bow olisi myös kiusaamisvapaa alue ja jos huomaisi siellä kiusaamista tai rasismia, puuttuisi siihen välittömästi. Yritykseni teki myös yhteistyötä muiden yritysten kanssa.

Tällainen siis olisi yritykseni Mäntsälässä.

Tuuli Heinänen
Opettaja Mari Matilainen
Hirvihaaran koulu, 6.lk

Mi nun yritykseni Mäntsälässä

Jos minulla olisi yritys Mäntsälässä, se olisi keppihevosten yritys. Eli siis valmistaisin itse keppihevosiä, myisin niitä ja pitäisin kepparitunteja eli ohjaisin muita, kun he ratsastavat keppihevosiä. Rakentaisin yritystäni varten oman suuren talon, johon ihmiset pääsisivät silloin tällöin kiertelämään. Ensimmäisenä kun astuu taloon sisään siellä on pieni eteinen, johon voi jättää kengät. Eteenen on siisti, juuri siivottu, huonekalut viimeisen päälle puhdistetut ja seinät olisivat täynnä hevosten kuvia sekä keppihevosten kuvia. Eteenen jälkeen käveltäisiin pieneä käytävää pitkin huoneeseen, jossa olisi myytävänä itse tekemiäni keppihevosiä ja keppihevosten varusteita. Itse olisin myyjänä kassan takana ottamassa asiakkaita vastaan.

Myymälästä astutaan ovelle, jonka takana on pienehkö vessa. Vessan seinät ovat päällystetty pilkullisella tapetilla, marmorikuvoisen lavuaarin päällä olisi pieni saippuapurkki ja yläpuolella kaunis peili.

Vessanpönttö samaa marmorikuosia ja viereissä rullavessapaperia. Vessanpöntön ja lavuaarin välissä olisi valkoinen, pörröinen ja pehmeä ympyränmuotoinen matto.

Tullessaan vessasta ihmiset kävelisivät myymälän läpi takaisin käytävälle ja sieltä vastapäiseen huoneeseen, jossa on suuri sali kepparitunteja sekä kiisoja varten. Saliin olisi esteitä ja pienehkö nurkassa puomeja.

Salin perällä olisi pieni takaovi, josta pääsee ulos. Talon piha olisi erittäin kaunis, jossa olisi juuri käynnissä maastoestekisat.

Kilpailijat kävisivät ensin tutustumassa rataa, jonka jälkeen otettaisiin aikaa, kuka menee radan nopeiten ja kolme nopeinta palkittaisiin itse tekemiäni ruusukkeilla.

Kisoihin olisi pieni, kohtuullinen osallistumismaksu esim. 2€.

Tapahtuman jälkeen kaikki siirtyisivät pihalle ja lähtevät metallisesta portista ulos. Sulki sin paikan ja seuraavaksi suuntaisin kotiin nukkumaan.

Tällainen olisi minun yritykseni Mäntsälässä.

Vilja Spets
Opettaja Päivi Huovinen
Hepolan koulu, 5.lk

Biobot

Biobot on yritys, joka valmista kadulla kulkevia robotteja, jotka keräävät roskaa luukkuihin.

Biobotit vievät roskaa keskukseseen, jossa niistä tehdään uusia tavaroita. Keskuksessa ylimääräiset roskat käytetään rakennuksen lämmittämiseen. Keskus yrittää päästää mahdollisimman vähän luontoa vahingoittavia päästöjä.

Biobotit ovat tehty söpön näköiseksi, etteivät ihmiset tee niille ilkeilyä. Ne ovat aika lailla roskaisten näköisiä ja niille on tehty silmien näköiset tunnistimet. Biobotit ovat noin 50 cm pituisia. Ne lataavat itsensä auringon valolla eli niissä on aurinkopaneelit selässä. Biobotteihin on asetettu kamera, ja jos ne aiheuttavat vaaratilanteita, siihen saadaan reagoida mahdollisimman nopeasti kameran avulla.

Biobotit toimii Mäntsälässä ja sen lähipiireillä. Ne ovat erityisesti keskustassa, kauppojen lähellä, jossa roskaa yleensä on. Ne keräävät ojista roskaa ja niillä on paljon paikkoja, josta ne voivat kerätä niitä.

Biobotit pitävät ystävälistä ihmistä, jotka moikkaavat tai silittävät niitä, ja Mäntsälässähan selaisi ihmisiä riittää.

Yrityksen tarkoitus on suojella luontoa ja se yrittää lyhentää ilmaston muutoksen aikaa.

Toivon että piditte kertomuksestani.

Elias Nerg
Opettaja Mari Matilainen
Hirvihaaran koulu, 5.lk

Kouluruokailun suosio on romahtanut

Yhä useampi yläkoululainen jättää koululounaan väliin. THL:n tuoreiden kouluterveyskyselyiden mukaan puolet 8.-9.-luokkalaisista tytöistä (51 %) ja yli kolmannes pojista (37 %) ei syö koululounasta päivittäin.

Yläkoululaisista 38 % käy koululounaalla yhdestä neljään kertaan viikossa. 7 % oppilaista ei syö kouluruokaa lainkaan. Koululounaan syömättömyys näkyy väistämättä keskittymisvaikeuksina ja levottomuutena iltapäivän oppitunneilla. Yli puolet oppilaista jättää myös aamupalan syömättä vähintään kerran kouluvuoden aikana.

– Osa oppilaista sinnittelee siis koko koulupäivän tyhjällä vatsalla tai kaupasta hankituilla eväillä, joiden ravitsemuslaatu on usein heikko. Tyhjällä vatsalla ei opi. Liian vähäinen energiansaanti voi myös johtaa ahmintatyyppiseen syömiseen myöhemmin päivän aikana, kertoo toiminnanjohtaja Silja Varjonen Ruokakasvatusyhdistys Ruukusta.

Kaikki oppilaat mukaan, aikuiset esimerkkinä

Alakoulussa oppilaat syövät oman opettajansa kanssa, mutta yläkoulussa oppilaille annetaan liikaa vastuuta omasta syömisestään. Varjosen mukaan kouluruokailun pitäisi olla yhtä itsestään selvä osa koulupäivää kuin matematiikan tunnit.

– Ketään ei voi tieteen-

kään pakottaa syömään, mutta olisi tärkeää luoda kouluun kulttuuri, jossa arvostetaan ruokailua ja pidetään itsestäänselvyytenä, että kaikki osallistuvat, Varjonen sanoo.

Joissain kouluissa on erinomainen käytäntö, että yläkoulun opettajat saattavat ryhmän syömään. Esimerkiksi Vantaalla on tuettu tätä tarjoamalla laaja ateriaetu kaikille 7. ja 8. luokkien opettajille.

Lasten vanhemmilta Varjonen toivoo jämäkämpää otetta:

– Puhu lapsellesi kouluruoasta arvostavasti, älä anna rahaa eväisiin ja kysy päivittäin, kävikö hän ruokailussa ja mitä söi. Kouluruoka on upea, maksuton palvelu, jota kannattaa hyödyntää.

Syömättömyyden taustalla monia syitä

Nuoret voivat kokea ruokailutilanteen levottomaksi tai ahdistavaksi, ja erityisesti tytöillä voi esiintyä

painetta syödä mahdollisimman vähän. Kouluruokan makuun ja laatuun suhtaudutaan myös kriittisesti, vain noin 40 % yläkoululaisista pitää ruokaa maukkaan ja laadultaan hyvänä.

Lisäksi ruokailulle ei useinkaan ole riittävästi aikaa. THL:n TEAvisarin mukaan vain kolmanneksessa kouluista toteutuu suositusten mukainen 30 minuutin ruokailu, ja neljännes oppilaista itse kokee ajan liian lyhyeksi.

– Kouluruokaa tehdään hyvin pienillä resursseilla. Kuntapäätäjille minulla on kolme viestiä, satsakaa rohkeasti riittävä määrärahoilla, varmistaakaa että kouluissa toteutuu suositusten mukainen ruoka-aika ja huolehtikaa, että ruokailussa on riittävästi aikuisia läsnä, Varjonen sanoo.

Maistuva koulu on ideapankki opettajille ja ruokapalveluille ruokakasvatuksen tueksi. Yhteisellä ruokakasvatuksella edistetään oppilaiden hyviä ruokattomuuksia ja jaksamista koulupäivän aikana.

Päiväkoti Omenapuu kutsuu avoimien ovien päivään

Mäntsälässä, luonnon rauhassa Mäntymäen-tiellä, toimii pieni ja kodinomainen päivä-koti, jossa kiire vaihtuu kiireettömyyteen ja arki on kuin puna-poskinen syysomena. Päiväkoti Omenapuu on ollut osa perheiden arkea jo yli 30 vuoden ajan ja nyt sen ovet avautuvat kaikille asiasta kiinnostuneille.

Vakiintunut ja lämmin yhteisö

Omenapuu on Mäntsälän ensimmäinen vanhempain-yhdistyksen ylläpitämä yksityinen päiväkotikoti, joka on perustettu vuonna 1994. Päiväkodissa toimii kaksi lapsiryhmää Tuliassut (1–3-vuotiaat) ja Kultakaislat (4–6-vuotiaat), jossa jälkimmäisessä toimii myös esikoulu.

Päiväkodissa on reilut 30 lasta, joita ohjaa osaava henkilökunta. Moni kasvattaja on ollut mukana pitkään,

ja se näkyy arjen rauhallisuudessa, lasten turvallisuuden tunteessa ja vahvassa yhteisöllisyydessä.

–Omenapuu on lastemme toinen koti, jossa saa kasvaa, leikkiä ja oppia turvallisesti, kertoo eräs vanhempi.

Arki rakentuu kiireettömyydestä ja osallisuudesta

Omenapuun toiminnassa korostuvat turvallisuus, vuorovaikutus ja hyvät käytöstavat. Toiminta tapahtuu pienryhmissä, ja lasten yksilölliset tarpeet huomioidaan. Lähimetsä toimii oppimisympäristönä, jossa liikutaan, tutkitaan ja leikitään.

Tuliassuissa painotetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä itsesäätelyn tuemista. Kultakaislat harjoittelevat leikkitaitoja, kaveruutta ja omatoimisuutta. Esikoululaisilla on käytössään OPSin mukainen esiopetuksen oppimateriaali Seikkailujen eskari.

Vanhemmat mukana arjessa

Omenapuu on yhteisö, jossa vanhemmat ovat aktiivisesti mukana. Joka toinen

sunnuntai järjestettävät vapaaehtoiset perhetreffit tarjoavat vertaistukea ja yhteisiä hetkiä. Samalla kun lapset leikkivät, vanhemmat voivat vaihtaa ajatuksiaan.

Avoimet ovet sunnuntaina 5.10.

Päiväkoti Omenapuu avaa ovensa kaikille kiinnostuneille sunnuntaina 5.10. klo 10–12. Tapahtumassa pääsee tutustumaan tiloihin, toimintaan sekä tapaamaan päiväkodin väkeä. Päiväkodin johtaja Marika Suojanen esittelee tiloja ja kertoo lisää Omenapuun arjesta.

–Ompun paras juttu on meidän lämmin yhteisö, jossa perheet ja henkilökunta tekee arjesta erityistä. Lisäksi meillä on hyvä sijainti, ollaan ihan metsän laidassa, mutta silti tosi lähellä keskustaa, tiivistää päiväkodin johtaja Marika Suojanen.

Uusia varhaiskasvatuspaikkoja elokuussa 2026

Tällä hetkellä kaikki paikat ovat täynnä, mutta elokuussa 2026 avautuu uusia varhaiskasvatuspaikkoja esikou-

Kuva Päiväkodin kasvattajat

Luonto tarjoaa Omenapuun lapsille elämyksiä ja oppimista.

lulaisten siirtyessä koulutiel-le. Tämä mahdollistaa uusien lasten pääsyn osaksi Ompun lämminkistä yhteisöä. Jos tiedät tarvitsevasi paikkaa,

voit jo hakea mukaan.

Iina Hulkkonen

Kirjoittaja on päiväkodin vanhempain-toimikunnan jäsen

Kuva Päiväkodin kasvattajat

Avoimien ovien päivänä voit tutustua päiväkodin tiloihin, pihaan ja arkeen.

RENGASTYÖT JA TUULILASIN VAIHDOT JA KORJAUKSET

www.vianor.fi

Linnatie 5, 04600 Mäntsälä • Puh: 050 444 1714, 050 444 1715 ja 0400 463 691

vianorpartner@msoynet.com • Avoinna: ma-pe 8–18, la 9–14

VIANOR
Member of Nokian Tyres

Yritysten näkymät kääntyneet parempaan päin

Uusmaalaisten pienten ja keskisuurten yritysten näkymät ovat positiivisemmat kuin muualla Suomessa. Tämä selviää Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön syyskuussa 2025 julkaisemasta pk-barometristä. Tutkimus tehtiin kesä-elokuussa. Käänte on tapahtunut viimeisen vuoden aikana. Odotukset ovat positiiviset.

Odotukset pohjautuvat lievään työllisyyden paraneamiseen sekä aikeista palkata lisähenkilöstöä. Samalla yrittäjät näkevät merkkejä liikevaihdon kasvusta ja kannattavuuden nousevan vuodentakaisesta. Odotuksia ovat vahvistaneet inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja onnistunut irtautuminen venäläisestä energiasta sekä Venäjän-kaupasta.

Odotuksia kuitenkin heikentävät markkinoilla oleva epävarmuus ja ihmisten yleinen luottamus talouteen ovat laskeneet. Epävarmuus on saanut useat pk-yritykset vähentämään investointejaan merkittävästi. Teollisuuden päätoimialalla investointihalukkuus on kuitenkin suurempaa kuin inves-

Kuva Elina Alanko

toiteja vähentävien osuus. Epävarmuuteen vaikuttanee myös mediassa vallitseva negatiivisten uutisten runsas tarjonta.

Pk-yritysten kasvuhaluus on Uudellamaalla jonkin verran voimakkaampaa kuin koko maassa. Positiivinen signaali pk-yritysten investointiodotuksissa on viime vuoden aikana tapahtunut voimakkaasti. Kasvuhaluisten yritysten investointien kehitystä peilaava saldoluken on noussut jyrkästi.

Osalla yrityksistä on ollut vaikeuksia yritysrahoituksen saannissa. Tämä on vaikuttanut yritysten mahdolli-

suuksiin uusiin investointeihin. Varsinkin aloittavilla yrityksillä on ollut suuria vaikeuksia rahoituksen saannissa. Tähän on vaikuttanut pankkien kiristyneet vakaavaraisuussääntelyt.

Pk-yritykset huolehtivat henkilöstöstä ja sinnittelevät heikkojen taloustilanteiden yli pitämällä henkilöstöstä kiinni. Osalla yrityksistä on suuria vaikeuksia löytää yritykseen sopivaa ja osaavaa henkilöstöä. Yritysten toimintasektorit ovat hyvinkin spesifioituja ja erikoisosamista vaativia ja uutta osaavaa henkilöstöä ei ole saatavilla.

Julkisia hankintoja ollaan uudistamassa. Hankintalakiä pyritään uudistamaan siten, että julkinen sektori joutuu kilpailuttamaan enemmän omia palvelujaan. Yhtenä kehittämiskohteena on kuntien inhouse-yhtiöiden toiminnan uudistaminen. Yrittäjät uskovat uudistuksen tuovan lisää mahdollisuuksia osallistua julkiseen palvelutuotantoon ja pystyvän kilpailemaan hyvinkin inhouse-yhtiöiden kanssa. Pk-yritysten osallistuminen julkisiin hankintoihin on kuitenkin vielä aika vaikeaa. Esteinä pidetään omien tuotteiden sopimattomuus julkiselle sektorille, kilpailu suosivat edelleen isoja yrityksiä ja pienillä ei ole mahdollisuuksia osallistua kilpailutuksiin ja tarjouksen jättämiseen liittyvä byrokratia koetaan vaikeana.

Yrityskenttä on muuttumassa. Verkkokaupparatkaisut tulevat lisääntymään, asiakkaiden odotukset muuttuvat ja vastuullisuus ja kestävä kehitys lisääntyvät. Yrittäjät toivovat kuluttajilta henkilökohtaisen palvelun ja joustavuuden arvostuksen kasvua ja paikallisuuden lisääntymistä. Toimintaympäristössä tulee tapahtumaan nopeita muutoksia ja yritystoiminta nähdään jatkuvana sopeutumisenä ja riskienhallintana uusiin tilanteisiin.

Yhdessä parempia aikoja kohti.

Eero Kokko
Mäntsälän Yrittäjät ry
puheenjohtaja

MIELIPIDE

Mäntsälä säilyttää sotekeskuksensa

Akuutti-osaston lakkauttaminen Mäntsälän terveysasemalla ja päihdehuoltoyksikön sijoittaminen tiloihin on kuohuttanut mäntsäläläisiä alkusyksyllä.

Ei siis ihme, että valtuustosali oli viimeistä paikkaa myöten täynnä Mäntsälän kunnantalolla 22. syyskuuta, kun Keusote esitteli palveluverkoston kehittämistä.

Huolta kuntalaisissa ja aluevaltuutetuissa ovat aiheuttaneet myös irtisanomiset, jäävän henkilöstön jaksaminen, palveluiden saatavuus ja paikallisen terveysaseman säilyminen.

Päihdehuoltoyksikön siirto Mäntsälään tuli yllätyksenä ja herättää pelkoja. Osasto aloittaa toimintansa vuoden alussa.

Hyvä puoli voi kuitenkin olla, että yksikön Mäntsälään sijoittaminen vahvistaa paikallista sotekeskusta. Sellaisesta voi siis jatkossa puhua terveysaseman tai -keskuksen sijaan.

Keskustelutilaisuudessa annettiin ymmärtää, että päihdeosaston sijoittaminen Mäntsälään oli poliittinen päätös. En ollut edellisellä kaudella aluevaltuustossa, mutta saamieni tietojen mukaan se olisi ollut viranhaltijapäätös, mikä yllätti päättäjätkin.

Olisi ollut hyvä, jos keskustelutilaisuuskin olisi järjestetty ennen sijoituspäätöstä.

Päivystys säilyy

Palveluiden katoamista Mäntsälästä ei tarvitse pelätä. Mäntsälään on tulossa uutta ja Keusoten vuoteen 2035 ulottuvan vision tavoite on säilyttää joka kunnassa ainakin yksi sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelupiste. "Päivystyksenä" tunnettu kiirevastaanotto säilyy.

Lisäksi Mäntsälän terveysasemalla on syyskuun alussa aloittanut Kota-yksikkö eli ikääntyneiden kotiutus- ja arviointiyksikkö, minkä tarkoitus on tukea kotona asuvia.

Mäntsälässä satsataan Keusoten hyvinvointialuejohtajan Raija Kontion mukaan etenkin ikääntyviin ja vammaisiin. Hän esitteli Keusoten

kuulumisia Mäntsälän kunnanvaltuustolle syyskuun valtuustossa, aluevaltuustolle edellisellä viikolla pidetyssä strategiaseminaarissa Hämeenlinnassa sekä asukkaille syyskuun keskustelutilaisuudessa.

Mäntsälässä on jatkossakin sotekeskus, jossa on laajat palvelut. En näe huolen aihetta, sillä tavoitteena on vahvistaa toimintaa Mäntsälässä, Kontio lupasi valtuutetuille ja kuntalaisille.

Kotokartanosta on tarkoitus "irtaantua" vuoteen 2029 mennessä, mutta vastaavasti Mäntsälään valmistuu hybridi- ja vammaispalveluasumispaikkoja. Käynnissä on ikääntyneiden 60-paikkainen palveluasumishanke.

Yhteydet haastavat

Myös Keusoten palveluiden saavutettavuutta ja huonoja julkisia kulkuyhteyksiä on syystäkin kritisoitu. Keusoten ja kunnan työnjaossa julkinen liikenne kuuluu kunnan vastuulle. Kehitettävää riittää myös Keusoten ja kunnan välisessä tiedonsiirrosta kouluilla sekä Keusoten lastensuojelussa.

Keusotessa valmisteltava Allianssi-toiminta ei koske ensi vaiheessa Mäntsälää. Allianssissa osa suuren terveydenhuollon ja ikäihmisten palvelusta tuotetaan yksityisen palveluntuottajan kanssa ja henkilöstöä siirtyy allianssin palvelukseen, mutta tällä hetkellä allianssi koskee Hyvinkää ja Nurmijärveä.

Me aluevaltuutetut olemme vaikeassa tilanteessa, kun mittavia säästöjä on saatava, mutta laadukkaat peruspalvelut pitäisi voida taata.

Strategisessa ohjauksessa, mikä on aluevaltuutettujen keskeinen tehtävä, asiakkaat ja työntekijät ovat keskiössä, mutta strategiaseminaarin ryhmäkeskusteluissa nostimme esille myös huolen siitä, kuka haluaa päättäjäksi, jos vastuuvapauden myöntäminen on taloustilanteen takia epävarmaa.

Katri Heinmurto
Keskustan
aluevaltuutettu, Mäntsälä

Kuva Katri Heinmurto

Valtuustosali oli viimeistä paikkaa myöten täynnä Keusoten asukasillalla. Kunnanjohtaja Hannu Laurila sai kiitokset hyvästä kaavoitusyhteistyöstä uusien palveluasumispaikkojen suunnittelussa. Paikalla oli myös aluevaltuutettuja, kuten allekirjoittanut Katri Heinmurto.

Mäntsälän Yrittäjät ry

Sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

pidetään

30.10.2025 klo 18

Mäntsälän Yrittäjien

toimitilassa,

os. Keskuskatu 14,

Mäntsälä,

käynti sisäpihan puolelta.

Esillä sääntöjen

määräämät asiat.

Tervetuloa

Hallitus

Mäntsälän Yrittäjät ry:n

Y-Juhla

Saaren Kartanon

Lusikkalinnassa

22.11.2025

**Mäntsälän yrittäjien
Höntsäkeilaus ja Oluset
11.10 KLO 17-19
VERKOSTOIDU,
TUTUSTU,
NAUTI, KEILAA**
yksi ilmainen juoma kaikille yrittäjille
ilmoittaudu 3.10 mennessä 0400228095
TERVETULO!
Keilaukseen paikkoja rajoitettu määrä
Ravintola Olkkari, Mäntsälän keilahalli
Iltaa voit jatkaa October festeillä 19-00.30

HEHKUA HETKESSÄ - KOKEILE FLASH BRIGHTENING PEEL -HOITOA!

**FLASH
BRIGHTENING
PEEL
-KASVOHOITO**

159€

(NORM. 179€)

**SIS. HYDRAFACIAL IHONPUHDISTUKSEN
SEKÄ LED-TERAPIAN**

Anna ihollesi välitön hehku ja kirkkaus uudella Flash Brightening Peel kasvohoidolla! Kirkas, heleä ja säteilevä iho jo yhdellä hoitokerralla. Tehokas kuorinta yhdistyy intensiiviseen kosteutukseen, tarjoten näkyviä tuloksia ilman toipumisaikaa. Hoito perustuu uuteen Extra Strength Active Peel Brightening System -menetelmään, joka takaa tasaisen, ammattimaisen lopputuloksen. Tämä hoito on loistava samealle, karhealle, tukkeutuneelle iholle, jossa voi esiintyä myös kuivuutta ja juonteita.

Hoidon kulku: alkupuhdistus, kuorinta, Hydrafacial ihonpuhdistus, kosteuttava naamio, kasvohieronta, Led-valoterapia, Extra Strength Active Peel Brightening System sekä hoitovoiteet.

Tule kokemaan välitön glow-up ja anna ihosi säteillä uudella energialla!

Uutuus hoito!

flash
**BRIGHTENING
PEEL**

**HYDRAFACIAL
DELUXE
-KASVO-
HOITO**

179€

(NORM. 205€)

SIS. DERMABUILDER BOOSTER & LED-TERAPIA

Hoidon kulku: alkupuhdistus, Hydrafacial ihonpuhdistus ja kuorinta, happokuorinta, silottava ja kiinteyttävä boosteri, Led-valoterapia, seerumi sekä loppuvoiteet.

Hydrafacial Deluxe on kasvohoito, joka vie ihonpuhdistuksen uudelle tasolle. Hoito yhdistää syväpuhdistuksen, kuorinnan, epäpuhtauksien poistamisen ja intensiivisen kosteutuksen - kaikki yhdessä rentouttavassa hoitokokemuksessa. Iho saa annoksen tehoaineita kuten antioksidantteja ja peptidejä, jotka ravitsevat ja elvyttävät sitä syvältä. Tuloksena raikas, heleä ja tasaisempi iho. Hoitoon sisältyy ihotyypin sopiva happokuorinta sekä kiinteyttävä Dermabuilder Boosteri!

**BROW LIFT -
KULMIEN LAMINOINTI**

55€ (NORM. 70€)

Kulmien laminoinnissa kulmat muotoillaan ja kiinnitetään haluttuun asentoon, jolloin saadaan tuuheampi ja huolitellumpi ilme kulmakarvoihin. Kulmat myös värjätään käsittelyn yhteydessä. Kesto n. 4-6 vk.

**HALUAISITKO
PYSYVÄSTI EROON
HÄIRITSEVISTÄ
IHOKARVOISTA?**

**Varaa Ninalle ilmainen
konsultointiaika
IPL-valoimpulssi
karvanpoistoon.**

Nina

Katarina

Tiina

TERVETULOA SKY-KOSMETOLOGIN OSAAVIIN KÄSIIN
AVOINNA ark. ja la SOPIMUKSEN MUKAAN
Ajanvaraukset klo 10–20 välillä
Keskuskatu 9, Mäntsälä • www.bdmclinic.fi

AJANVARAUS SÄHKÖISESTI BOOKSALONIN KAUITTA
www.bdmclinic.fi tai soittamalla 040 190 7273

Lahjakorttien tulostus / tilaus netin kautta